בהסגר שני מר סבר בכהן תליא מילתא אי טהור אמר ליה טהור ואי טמא שתיק ומר סבר [1] לטהרו או לטמאו כתיב אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי יוסי במוחלט ודברי ר' מאיר במוסגר והתניא איפכא תנאי היא אליבא דרבי מר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה ומר סבר צוותא דאשתו עדיפא ליה למימרא דמוחלט מותר בתשמיש המטה [א] אין והתניא (א) [2] וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים שיהא אסור בתשמיש המטה ואין אהלו אלא אשתו שנאמר [3] לך אמור להם שובו לכם לאהליכם (ב) ר' יהודה אומ' [4] שבעת ימים יספרו לו (ג) ימי ספירו ולא ימי חלוטו ר' יוסי בר' יהודה אומר ז' ימי ספירו ק"ו לימי חלוטו וא"ר חייא דנתי לפני רבי לימדתנו רבינו יותם לא היה לו לעוזיהו אלא בימי חלוטו אמר לו אף אני כך אמרתי במאי קמיפלגי ר' יוסי בר' יהודה סבר גלי רחמנא בימי ספירו וכ"ש בימי חלוטו ומר סבר (ד) מאי דגלי גלי ומאי דלא גלי לא גלי למימרא דבכהן תליא מילתא אין והתניא [5] וביום הראות בו יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאי אתה רואה בו מכאן אמרו (ה) חתן שנולד בו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נותנין לו שבעת ימי הרגל דברי רבי יהודה א) ר' אומר אינו צריך (ג) הרי הוא אומר [6] וצוה הכהן ופנו את הבית אם ממתינים לו לדבר הרשות כל שכן לדבר מצוה מאי בינייהו אמר אביי משמעות דורשין איכא בינייהו ורבא אמר דבר הרשות איכא בינייהו ורבי יהודה מהתם לא גמרינן דחידוש הוא

דהא

בהסגר שני. דאי מטמא ליה מחליט ליה בטומאה חמורה ומצער ליה: **מר.** ר"מ דאמר רואה להקל לטהר אבל לא לטמא: **סבר בכהן תלא רחמנא.** דאי מטמא ליה הוי טמא ואי לא בעי מטמא ליה לא הוי טמא ולהכי חזי ליה להקל אבל לא להחמיר דאי חזי ליה דהוי טמא לא לימא ליה כלום ולא הוי טמא: **ומר.** ר' יוסי דאמר לא להקל: **סבר לטהרו ולטמאו כתיב.** דכי חזי ליה כהן דטמא לא מצי למשתק ודלמא הוי טמא וגמלא מצערו שמטמאו במועד: **והא תניא איפכא.** דברי ר"מ במוחלט דברי ר' יוסי במוסגר: **מר סבר צוותא דאשתו עדיף ליה.** ולהכי חזי ליה במועד בהסגר שני דאי מטהרו משמחו ואפי' מטמא ליה ומחליט ליה ומשדר ליה חוץ מג' מחנות ולית ליה צוותא דאינשי דעלמא אפ"ה לית ליה צערא דהא אית ליה צוותא דאשתו ומותר הוא באשתו להתיחד עמה בימי חלוטו. ודברי ר' יוסי במוחלט דאפי' מטהר ליה דאע"ג דשרי ליה למחנה ישראל אית ליה צערא דלית ליה צוותא דאשתו דאסור הוא דכיון דמטהר ליה מחלוטו מיבעי ליה למימני שבע ימי ספירו ובימי ספירו אסור בתשמיש המטה דכתיב וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים ואהלו זו אשתו דכתיב שובו לכם לאהליכם: **ומר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה.** האי תנא דאמר א"ר נראין דברי ר"מ במוחלט ודברי ר' יוסי במוסגר סבר צוותא דעלמא עדיף ליה ולהכי חזי בימי חלוטו דאי מטמאו לא מטמא יותר מדמעיקרא ואי מטהרו משמחו דלית ליה צוותא דעלמא אף על גב דאסור בתשמיש המטה צוותא דעלמא עדיף ליה ודברי רבי יוסי במוסגר דלא חזי ליה דלמא מטמא ליה חוץ לג' מחנות ולית ליה צוותא דעלמא ומצער ליה: **ימי ספירו.** אסור בתשמיש המטה ולא ימי חלוטו: **יותם לא היה לעוזיהו אלא בימי חלוטו.** כלומר לא נתעברה אמו דיותם אלא בימי חלוטו דעוזיהו היה מצורע ולא נזקק לאשתו בימי ספירו אלא בימי חלוטו: **אף אני כך אמרתי.** דמצורע מותר בתשמיש המטה דיושב מחוץ לאהלו בימי ספירו כתיב: **ורבי סבר מאי דגלי גלי.** להכי אמרי' ימי ספירו ולא ימי חלוטו: **למימרא דבכהן תליא מילתא.** פריך בין לר"מ בין לרבי יוסי דר"מ אומר בהדיא אי טמא שתיק ורבי יוסי קאמר אין רואין כלל מכלל דרבי יוסי סבר אי לא בעי לא חזי ליה ולא הוי טמא: **נותנין לו ז' ימי המשתה.** דלא חזי ליה דלמא מטמא ליה: **ולכסותו.** אם נראה הנגע בכסותו: **אם ממתינין לדבר הרשות.** הרי ממתינין לו שאין מטמאין עד שמפנה כל הכלים שבבית וילפי' מינה דבטומאה דבגופיה נמי ממתין לדבר הרשות דומיא דהכא כיון דאשכחן דבטומאה דגופיה ממתינין לו לדבר הרשות כ"ש דממתינין לו לדבר מצוה כגון חתן וברגל: **משמעות דורשין.** דמר דריש מהאי קרא ומר דריש מהאי קרא: **דבר הרשות איכא ביניהו.** רבי יהודה דמפיק מביום הראות בו ומכאן אמרו חתן וכו' דהיינו מצוה ממתינין לו אבל לדבר הרשות אין ממתינין לו בטומאה דגופיה ורבי סבר דבדבר רשות נמי ממתינין לו כדאמרי' לעיל דרבי יליף טומאה דגופיה להמתין לו מטומאה דביתו: **לא גמרינן.** דהוי חידוש ומחידוש לא ילפינן דכל היכא דאיכא חידוש אין לך בו אלא חידושו:

דהא

לטהרו או לטמאו כתיב. כפ' בתרא דנזיר (דף סה: ושם) דריש מיניה פתח הכתוב בטהרה תחילה גבי ספק שער לבן קודם לבהרת והתם דריש מדכתיב לטהרו ברישא והכא דריש מגופיה דקרא: **ה"ג** בתורת כהנים שבעת ימים ימי ספירו וכו'. ואגב שנכתב (א) בפסוק בתר ואחרי טהרתו וגו' כתבוהו כאן: **יותם** לא היה לו לעוזיהו אלא בימי חלוטו. פירש הר"ר קלונימוס דכתיב (ישעיה ז) ובעוד ששים וחמש שנה יחת אפרים מעם והיינו מנבואת עמוס אע"פ שישעיה אמרה וישעיה נתנבא בשעה שנתנגע עוזיהו כדמוכח קרא שהיה רעש ע"י שרעשו עליונים לשורפו ותחתונים לבלעו הוא מונה לנבואת עמוס שנתנבא שנתים לפני הרעש וישראל גלה יגלה מעל אדמתו (עמוס ז) שאז נגזרה גזירה וכמה יש עד גלות הושע בן אלה שהיה בשנת שש לחזקיהו חשבונו ס"ה שנים ב' שנים קודם נגעו וכ"ה דנגעו לעוזיהו נתנגע כ"ה שנים לפני מותו וי"ו ליותם ושש עשרה לאחז ושש לחזקיה היה הגלות הרי ס"ה שנים ויותם בן כ"ה שנים כשמלך וא"כ היה עיבורו בימי חלוטו מכל מקום אין ר' יוסי בר' יהודה מוקשה די"ל דנתנגע בסוף השנה ועיבורו היתה בתחילת השנה וכפי' נביאים פרש"י חשבון זה וכן מוכיח בסדר עולם ומאחר שזה אמת נמצא שצריך ליישב והלא עוזיהו וירבעם מלכו כאחת דהא ירבעם מלך מ"א שנה וא"כ כשמת היה מ"א למלכות עוזיהו והכתוב אומר בשנת שלשים ושמנה לעוזיה מלך יהודה מלך זכריה בן ירבעם וא"כ חסר ג' שנים וי"ל דמלך ג' שנים בחיי אביו וכן הגיה במקצת פירושים דהכי הוה מעשה דזכריה מלך בחיי ירבעם אביו ג' שנים: **מאי** דלא גלי לא גלי. יש מקשין למה אין רבי דורש ק"ו הא אדם דן ק"ו מעצמו (ה) ושמא יש שם פירכא או שמא מצורע חידוש הוא א"נ ז' ימים משמע מיעוט לאפוקי ימי חלוטו ואידך דמצטריך לגופיה מיהו (ב) מדכתיב ביה לו שמע מינה למעוטי: ב] **יש** יום שאי אתה רואה בו. תימה לר"מ למה אינו רואה להקל ועוד למאי דפי' רבינו יצחק דלכולי עלמא בתחילת הסגר רואין להקל לעולם יכול לראות ועוד ופינו את הבית עד שיצאו למה טורח לפנות שמא ימצא טהור: **משמעות** דורשין איכא בינייהו. ר' דורש מופינו וביום אצטריך למידרש ביום ולא בלילה כדלקמן וי"ו לא משמע ליה ור' יהודה דורש מוביום אבל ופינו את הבית שמא אצטריך לרבי יהודה אפי' חבילי קש וחבילי עצים כדתנן בנגעים (פ' י"ב מ"ה) לרבי יהודה: **דבר** הרשות איכא בינייהו. דרבי יהודה סבר חידוש הוא ואין ללמוד הימנה שאר המתנות ומביום הראות בו לא משמע אלא המתנה למצוה דמשמע דתלוי הדבר בקביעות היום כגון רגל והוא הדין לחתן ורבי סבר לרבות נמי המתנה שאינה מצוה וגמרינן שפיר להמתנה מופינו כל דבר הרשות בבית לא פליגי דהא בהדיא כתיב ופינו את הבית אלא דבר הרשות דגופיה איכא בינייהו ואין נראה לפרש שאר דברי רשות כגון חבילי קש ופליגי בבתים [ג] דלרבי יהודה דאמר חידוש הוא לא ילפינן:

דהא

עין משפט נר מצוה

סח א מיי' פי"ו מהל' טומאת צרעת הל' ו סמג עשין רלה:
סט ב מיי' פי"ט שם הלכה ח:

◆

תורה אור השלם

1. זאת תּוֹרַת נֶגַע צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר אוֹ הַפִּשְׁתִּים אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ כָּל כְּלִי עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ לְטַמְּאוֹ: ויקרא יג נט
2. וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: ויקרא יד ח
3. לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם: דברים ה כו
4. וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ לוֹ: יחזקאל מד כו
5. וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא: ויקרא יג יד
6. וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַבָּיִת: ויקרא יד לו

◆

רבינו חננאל

בהסגר שני. ור' מאיר סבר בכהן תליא מילתא אי טהור אמר ליה טהור אי טמא שתיק דבמילתא דכהן תליא מילתא עד דאמר טמא בחזקה קאי. ואמר ר' נראין דברי ר' יוסי שאמר אין רואין כלל במוחלט. והתניא איפכא, נראין דברי ר' מאיר במוחלט ודברי ר' יוסי במוסגר. ופרקינן תרי תנאי ואליבא דר'. האי תנא דתני אמר ר' נראין דברי ר' מאיר במוחלט שרואין, סברו(י) דלמא אחזי ליה לטהרה וצוותא דעלמא עדיפא ליה מצוותא דאשתו. והאי תנא דתני אמר ר' נראין דברי ר' יוסי במוחלט, סבר אין חזי ליה טהרה מצריכו לספירת שבעה ואוסרו באשתו שהיה מותר בה כל ימי חלוטו, וצוותא דאשתו עדיפא ליה מצוותא דעלמא, לפיכך קתני נראין דברי ר' יוסי דאמר אין רואין, במוחלט כו'. ואמרינן למימרא דר' סבר מוחלט מותר באשתו. יאמי הין. והתניא דר' סבר המוחלט מותר באשתו, דתניא וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים שיהא כמנודה ובאבל ואסור בתשמיש המטה, ואין אהלו אלא אשתו שנאמר לך אמור להם שובו לכם לאהליכם. בשבעת ימי ספרו ולא בשבעת ימי חלוטו דברי ר'. ורבי יוסי אומר [ז'] ימי ספירו ק"ו לימי חלוטו [וא"ר חייא] דנתי לפני ר' לימדתנו רבינו יותם לא היה לעוזיהו אלא בימי חלוטו, אמר לו אף אני אומר כן כי בימי חלוטו מותר הוא ואינו אסור בתשמיש המטה אלא בימי ספרו ולא אמרינן קל וחומר. אלא בימי ספרו דגלי רחמנא ביה איסורא אסיר, אבל חלוט דלא גלי ביה רחמנא איסורא שרי. למימרא דבדיבורא דכהן תליא מילתא. דכתיב וביום הראות בו בשר חי יטמא. ומה ת"ל וביום, לימא ובהראות בו, וביום יטמא למה לי, אלא יש יום שאתה רואה ויש יום שאי אתה רואה, מכאן אמרו חתן שנולד לו נגע נותנין לו כל ז' ימי המשתה ולאיצטליתו ולכסותו, וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל, דברי ר'. ר' יוסי אומר אינו צריך הרי הוא אומר וצוה הכהן ופנו את הבית, אם ממתינין לו לפנות את כליו שהוא דבר הרשות קל וחומר שממתינין לו בימי חתונתו ובימי הרגל שמצוה לשמוח בהן. ור' יהוד' מן[וצוה [ב]]הכהן לא גמרי' דחידוש הוא

מסורת הש"ס

א) לקמן טו:, ב) [תוספתא נגעים פ"ח], ג) [זבחים ז: יד: מנחות נב:], ד) נגעים פי"ג מ"ב [בכורות לד:], ה) [בלאיתא נדה יט:],

◆

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ה"ג כו' ואגב שנכתב בפרק בתרא ואחרי טהרתו. נ"ב פירוש דהאי קרא דיחזקאל שבעת ימים יספרו לו מיירי אם נצטרע כדמוכח בפרק בתרא דף ט"ו מפרש"י והתוס' בהדיא לשם מ"מ לא היה צריך להאי דמויושב מחוץ לאהלו בגדילה דריש ימי ספירו ולא ימי חלוטו אלא אגב דמייתי להאי קרא בפ' בתרא כתבוהו כאן: (ב) ד"ה מאי כו' מדכתיב ביה לו. נ"ב עיין בספרי דדרשינן לו משמע ימי ספירו ולא ימי חלוטו:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' רבי אומר אינו צריך כו'. נ"ב יתימה דבסמוך קאמרינן אליבא דרבא ורבי אומר איצטריך יוסי' וא"כ מאי אינו צריך דקאמר הכא ולע"ג וי"ל דכוונת הברייתא דא"צ לקרא לדבר מצוה וה"ל רק לכתוב לדבר הרשות דגופיה וכ"ש לדבר מצוה דגופיה והוי כמילתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא וכמ"ש תוס' בדף הסמוך בד"ה נפקא ליה וכו' ישעי"ה ועפי"ז מיושב מה שתמה מהרש"א שם על דבריהם כנלע"ד ודוק היטב: ב] תוס' ד"ה יש יום שאי אתה רואה בו. עי' על דבריהם במשנה למלך פי"ו מהלכות יו"ט הלכה ט"ו: ג] ד"ה דבר הרשות איכא בינייהו כו' דלר' יהודה דאמר חידוש הוא לא ילפינן. עיין קרבן אהרן פ' תזריע דף קל"ח:

◆

הגהות מהר"י לנדא

א] גמ' רבי יהודה אומר שבעת ימים יספרו לו. רבי אומר וכן הוא בתורת כהנים ועיין במס' חולין דף קמא ע"א ודו"ק:

◆

מוסף רש"י

נותנין לו ז' ימי המשתה. שלא יראה כהן את הנגע, דכל כמה דלא חזי ליה כהן ולא מטמא ליה לא הוי טמא, דבכהן תלאו רחמנא (בכורות לד.).